

pisu nie byłaby uzależniona od stwierdzenia naruszenia interesów uczestników obrotu, zapewniając pełniejszą ochronę podmiotów będących uczestnikami rynku. Sprzyjać temu może również przewidziany w § 3 wymienionego przepisu tryb ścigania na wniosek pokrzywdzonego. Rozwiązanie takie, łącznie z przewidzianą w art. 176 penalizacją ujawnienia informacji poufnych, umożliwia kompleksową ochronę informacji uprzywilejowanych. Należy jednak pamiętać, że w zakresie zapobiegania i ograniczania ujawniania lub wykorzystywania tych informacji instrumenty właściwe dla prawa karnego dają niewielkie możliwości. Są one o wiele bardziej ograniczone niż oddziaływanie ukształtowanych i utrwalonych zasad etyki zawodowej osób trudniących się działalnością w zakresie obrotu papierami wartościowymi.⁴⁹ Z całą pewnością jednak wspierają krystalizację tych zasad oraz umacniają ich wpływ na zachowanie osób zajmujących się obrotem papierami wartościowymi.

⁴⁹ S. Seminara, *Kritische Anmerkungen zum Strafbestand des Insider-Handels in Italien* (w:) *Bausteine...* s. 429; M. Levi, *Nadużycia giełdowe i oszustwa — doświadczenia brytyjskie* (w:) *Przestępczość gospodarcza...*, s. 52.

WOJCIECH DADAK

PRAWNOKARNA OCHRONA TAJEMNICY HANDLOWEJ W POSTĘPOWANIU W SPRAWACH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Szczególne wymagania, jakie są stawiane podmiotom realizującym przedsięwzięcia gospodarcze finansowane ze środków publicznych powodują, że podczas ubiegania się o uzyskanie zamówienia na wykonanie takich zadań konieczna staje się wnikliwa procedura wyboru odpowiedniego wykonawcy, dającego rękojmię należytego wykonania zlecenia. Procedura ta winna uwzględniać ochronę interesu zamawiającego, który jest podmiotem dysponującym środkami publicznymi, oraz wykonawcy będącego podmiotem świadczącym usługi w ramach działalności gospodarczej. Z racji tego, iż zamawiający dysponuje środkami publicznymi, niebagatelny jest również wzgląd na interes zbiorowości wyrażający się wykorzystaniem tych środków zgodnie z przeznaczeniem w sposób możliwie najbardziej efektywny.¹ Jest zatem oczywiste, że ukształtowanie procedury uzyskiwania zamówień publicznych, prócz implikacji na gruncie prawa cywilnego oraz gospodarczego, będzie rzutować na prawnokarną ocenę czynów związanych z uzyskiwaniem oraz realizacją tych zamówień. Konsekwencje na gruncie prawa karnego są tym istotniejsze, iż to właśnie w związku z uzyskiwaniem zleceń i realizacją zadań finansowanych ze środków publicznych dochodzi do poważnych nadużyć przeciwko obrotowi gospodarczemu.² Nie można również zapominać, że oma-

¹ A. Sołtysińska, *Zasada równości w prawie zamówień publicznych Wspólnot Europejskich w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości*, Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego 1998, nr 10, s. 9.

² O. Górniok, *Przestępczość gospodarcza i jej zwalczanie*, Warszawa 1994, s. 83 i n.

wiana sfera działalności gospodarczej jest polem, na którym może dochodzić do zagrożenia interesów podmiotów uczestniczących w realizacji zamówień publicznych; może ono obejmować naruszenie poufności informacji pozostających w dyspozycji uczestników omawianego postępowania.

Ustawa o zamówieniach publicznych³ określa zakres informacji, które podlegają ochronie. Zgodnie z art. 27 wymienionej ustawy, zamawiający nie może ujawnić: 1) informacji, których ujawnienie narusza ważny interes państwa, ważne interesy handlowe stron oraz zasady uczciwej konkurencji; 2) informacji związanych z przebiegiem badania, oceny i porównywania treści złożonych ofert.

Wyznaczając zakres informacji chronionych, ustawodawca wyróżnił zatem dwie ich kategorie. Do pierwszej należą te, które winny być chronione ze względu na interes podmiotów uczestniczących w postępowaniu w sprawach zamówień publicznych. Do drugiej natomiast zaliczyć można informacje związane z przebiegiem samego postępowania.⁴ Łatwo zauważyć, że wyszczególnienie to ma wyraźnie charakter typologii, ponieważ zakresy obu kategorii nie są rozłączne. Ujawnienie informacji związanych z przebiegiem postępowania może bowiem również naruszać interesy handlowe stron oraz inne interesy wymienione w art. 27 pkt 1 omawianej ustawy. Pozostając na gruncie tego przepisu należy podnieść, że zakaz ujawniania informacji mogących naruszyć ważny interes państwa, ważny interes handlowy stron lub zasady uczciwej konkurencji, dotyczy wszelkich informacji, do których ma dostęp zamawiający, niezależnie od tego, czy są one związane z przebiegiem badania, oceny i porównywania złożonych ofert. Ponadto należy pamiętać, że dostęp zamawiającego do informacji stanowiących tajemnicę nie ogranicza się do procedury badania, oceny oraz porównywania ofert, lecz wykracza poza nie, gdyż informacje te znajdują się w jego dyspozycji również po zakończeniu omawianej procedury. Związane jest to m.in. z obowiązkiem archiwizacji ofert przez okres 3 lat od zakończenia procedury przetargowej (art. 26a u.z.p.).

Mniej przejrzyste jest sformułowanie użyte w art. 27 pkt 2 u.z.p., ponieważ odwołuje się do informacji związanych z postępowaniem w sprawie zamówienia publicznego. Chodzi tu bowiem o informacje „związane z przebiegiem postępowania”. Nie powinno budzić wątpliwości, że należą do nich informacje na temat samego postępowania, a więc poszczególnych czynności dokonywanych w jego trakcie. Wydaje się jednak, że informacje, o których mowa obejmują również dane zawarte w dokumentach wykorzystywanych

³ Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. Nr 76, poz. 344).

⁴ Por. M. Koleśnikow, *Ustawa o zamówieniach publicznych. Komentarz*, Kraków 1999, s. 99.

podczas tych czynności, niezależnie od tego, czy zawierają one informacje dotyczące oferentów, czy innych podmiotów; obejmują zatem treść informacji uzyskanych w toku badania, oceny i porównywania złożonych ofert, jak również sposób korzystania z tych danych w toku postępowania. Ustawodawca użył bowiem pojemnego określenia „informacje związane z przebiegiem postępowania”, nie ograniczając ich tym samym do informacji uzyskanych w związku z postępowaniem. Zatem zakres informacji podlegających ochronie na gruncie art. 27 pkt 2 u.z.p. został ujęty szeroko. Należy w związku z tym podnieść, że nie ma tutaj odniesienia do kryterium naruszenia interesów, jak to uczyniono w pkt 1 omawianego przepisu. Powoduje to, iż ochronie podlegają wszelkie informacje związane z postępowaniem, niezależnie od tego, czy ich ujawnienie może naruszyć interesy wymienione w pkt 1 art. 27 ustawy.

Przechodząc do omówienia rodzaju informacji podlegających ochronie ze względu na interes ich dysponentów, należy wyróżnić sytuację, w której ujawnienie informacji narusza interes handlowy stron oraz przypadki, gdy takie ujawnienie narusza zasady uczciwej konkurencji. Czy zatem ochrona, o której mowa jest ochroną tajemnicy handlowej, skoro nie użyto wprost takiego określenia? Odpowiadając na to pytanie, należy zwrócić uwagę na objęcie jednakową ochroną obu wyżej wymienionych rodzajów informacji. Ich wyróżnienie prowadzi do wniosku, że na gruncie omawianego przepisu naruszenie interesu handlowego nie jest traktowane jako naruszenie uczciwej konkurencji. W związku z tym należy podnieść, że pod określeniem „naruszenie interesu handlowego” należy rozumieć naruszenie interesu indywidualnego wykonawcy lub dostawcy, które może wpłynąć na niekorzystną zmianę jego pozycji na rynku jako uczestnika obrotu. Chodzi tu więc o interes podmiotu, który przekazuje informację podlegającą ochronie, czyli o interes jej dysponenta. „Naruszeniem uczciwej konkurencji” z całą pewnością będzie zaś czyn nieuczciwej konkurencji, którym jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, naruszające interes innego podmiotu biorącego udział w obrocie.⁵ Jest nim w szczególności naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, obejmującej m.in. informacje handlowe, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności (art. 11 ust. 4 u.z.n.k.). Będą do nich należeć m.in. wykazy kontrahentów, informacje istotne dla kształtowania się ceny wyrobów lub usług, korespondencja handlowa, oferty handlo-

⁵ Artykuł 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. Nr 47, poz. 211).

we, struktura organizacyjna przedsiębiorstwa.⁶ Wydaje się więc, że informacje, o których mowa w art. 27 pkt 1 u.z.p. odpowiadają pod względem treści informacjom, do których odwołuje się art. 11 ust. 4 u.z.n.k. Nie ma zatem przeszkód, by jako objęte tajemnicą handlową traktować również informacje chronione na podstawie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.⁷

Zakaz ujawniania informacji wyrażony w art. 27 u.z.p. dotyczy jedynie zamawiającego, którym jest każdy podmiot udzielający zamówienia publicznego na podstawie omawianej ustawy. Poza zakresem tej regulacji są zatem ubiegający się o udzielenie zamówienia, czyli oferenci, oraz wykonujący zamówienie, czyli dostawcy i wykonawcy. Należy podkreślić, że ustawa o zamówieniach publicznych nie zawiera przepisów przewidujących odpowiedzialność karną za naruszenie tajemnicy. Omawiany art. 27 u.z.p. wprowadza jedynie obciążający zamawiającego zakaz ujawniania wymienionych w tym przepisie informacji. Powstaje w związku z tym problem odpowiedzialności karnej za naruszenie tajemnicy handlowej. Rzecz jasna, pominięcie normy przewidującej sankcję karną za omawiany czyn nie powoduje zniesienia odpowiedzialności karnej, lecz stwarza konieczność odwołania się do przepisów, które taką odpowiedzialność przewidują. W związku z tym należy przede wszystkim wziąć pod uwagę art. 266 k.k. Mając bowiem na względzie przedmiot regulacji oraz podmioty postępowania w sprawach o uzyskanie zamówienia publicznego, należy podnieść, że w związku z ujawnieniem tajemnicy handlowej może dojść do ujawnienia tajemnicy służbowej (art. 266 § 2 k.k.). Odwołując się do tego przepisu należy podkreślić, iż sprawcą tego przestępstwa może być jedynie funkcjonariusz publiczny. Biorąc pod uwagę zakres podmiotowy ustawy o zamówieniach publicznych, jest oczywiste, że nie wszystkie kategorie funkcjonariuszy wskazane w art. 115 § 13 k.k. mogą wystąpić jako sprawcy ujawnienia tajemnicy służbowej w związku z udzieleniem zamówienia publicznego. Z całą pewnością sprawcą może być osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub organu samorządu terytorialnego oraz osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej. Nie będzie nim natomiast pracownik jednostki zobowiązanej do udzielania zamówień w trybie omawianej ustawy,

⁶ M. Mozgawa, *Prawnokarne aspekty zwalczania nieuczciwej konkurencji*, Prokuratura i Prawo 1996, nr 4, s. 33 oraz J. Borowicz, *Przestrzeganie tajemnicy pracodawcy a inne pracownicze obowiązki przestrzegania tajemnicy — zagadnienia pojęciowe*, Praca i Zabezpieczenie Społeczne 1998, nr 10, s. 4.

⁷ Por. M. Koleśnikow, *Ustawa...*, s. 99. Spotkać można jednak również inne sposoby pojmowania tajemnicy handlowej, w tym jako chronionej przepisami kodeksu handlowego o działaniu na szkodę spółki (art. 300 k.h. oraz art. 482 k.h.). Zob. R. Zakrzewski, *Ochrona informacji w nowym kodeksie karnym*, Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego 1998, nr 10, s. 12.

jednak nie należący do kategorii wymienionych w art. 115 § 13 k.k. Wśród jednostek, o których mowa są m.in. zakłady administracyjne, np. szpitale, szkoły, biblioteki.⁸ Funkcjonariusze służby więziennej natomiast mogą stać się sprawcami omawianego przestępstwa, choć ich odpowiedzialność nie jest związana z zatrudnieniem w zakładzie administracyjnym, którym jest również zakład karny, lecz wiąże się zaliczeniem ich do grona funkcjonariuszy publicznych. Zatem rozstrzygnięcie, czy w konkretnym przypadku będzie wchodzić w grę odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy służbowej jest determinowane ustaleniem, jaki status posiada sprawca, co w zakresie omawianej problematyki będzie nierzadko wymagało odwołań do prawa administracyjnego.

Zgodnie z art. 266 § 2 k.k., odpowiedzialność funkcjonariusza publicznego jest możliwa jedynie wówczas, gdy ujawni on informacje, które stanowią tajemnicę służbową lub też które zostały uzyskane w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a których ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes. W jego zakres wchodzi bez wątpienia interesy handlowe oraz zasady uczciwej konkurencji wymienione w art. 27 pkt 1 u.z.p. Odpowiedzialność karna funkcjonariusza publicznego za popełnienie przestępstwa z art. 266 § 2, gdy ujawni on informacje, o których mowa w art. 27 pkt 1 u.z.p., nie budzi zatem wątpliwości, gdyż znamieniem czynu zabronionego, zgodnie z tym przepisem, jest możliwość narażenia na szkodę prawnie chronionego interesu. Art. 266 § 2 k.k. nie zawiera natomiast odniesienia do kryterium zagrożenia chronionego interesu, jeśli idzie o informacje, które mają charakter tajemnicy służbowej. Za tę tajemnicę może być bowiem uznana tylko taka informacja niejawną, której ujawnienie mogłoby narazić na szkodę interes państwa, interes publiczny lub prawnie chroniony interes obywateli albo jednostki organizacyjnej.⁹ Zatem w przypadku naruszenia informacji niejawną wchodzącej w zakres tajemnicy handlowej, która jest chroniona jednocześnie tajemnicą służbową, uzasadniona będzie odpowiedzialność z art. 266 § 2 k.k. Dodać wypada, że również za przestępstwo z art. 266 § 2 k.k. będzie odpowiadał funkcjonariusz publiczny, który ujawni informację inną niż stanowiąca tajemnicę handlową, uzyskaną w związku z czynnościami związanymi z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, jeśli to ujawnienie może narazić na szkodę inny niż wymieniony w art. 27 pkt 1 u.z.p. interes. Może to być np. informacja podważająca zaufanie do osoby uczestniczącej w postępowaniu. Odpowiedzialność za ujawnienie tajemnicy handlowej nie wystąpi natomiast, gdy doszło do ujawnienia informacji, które do-

⁸ E. Ura, E. Ura, *Prawo administracyjne*, Warszawa 1999, s. 174.

⁹ Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95).

tyczą nieprawdziwych lub sfałszowanych danych zawartych w oświadczeniach wymaganych od uczestników postępowania o zamówienie publiczne na podstawie art. 22 ust. 2 u.z.p., obejmujących informacje o zdolności do występowania w postępowaniu, posiadaniu uprawnień do wykonywania określonych czynności oraz niezbędnej wiedzy i potencjału ekonomicznego do wykonania zamówienia. W takim przypadku dane, o których mowa nie korzystają z ochrony, nie stanowią bowiem tajemnicy handlowej, ponadto zaś w razie ich ujawnienia nie można mówić o zagrożeniu dla prawnie chronionego interesu.¹⁰

Jak już wspomniano, w postępowaniu w sprawie udzielenia zamówienia publicznego mogą uczestniczyć, oprócz funkcjonariuszy publicznych, również inne osoby, których odpowiedzialność za przestępstwo z art. 266 § 2 k.k. nie jest możliwa. Otwarta staje się wówczas kwestia odpowiedzialności z art. 266 § 1 k.k. za przestępstwo naruszenia tajemnicy zawodowej. Przepis ten penalizuje ujawnienie wbrew zakazowi wynikającemu z przepisu ustawy informacji przekazanej przez dysponenta. Zakaz taki, dotyczący depozytariusza — którym na gruncie postępowania o uzyskanie zamówienia publicznego jest zamawiający — wynika z art. 27 u.z.p. Odpowiedzialność wystąpi zatem również wówczas, gdy sprawca nie będzie funkcjonariuszem publicznym.

W świetle przedstawionych uwag powstaje zagadnienie odpowiedzialności za ujawnienie informacji związanych z przebiegiem badania, oceny i porównywania treści złożonych ofert, o których mowa w art. 27 pkt 2 u.z.p. Jak zaznaczono, ochrona tych informacji nie ma odniesienia do kryterium naruszenia konkretnych interesów uczestników postępowania. Powstaje w związku z tym pytanie o możliwość postawienia zarzutu popełnienia przestępstwa naruszenia tajemnicy zawodowej. Nie budzi wątpliwości, iż w takim przypadku odpowiedzialność jest możliwa z tych samych względów, co wobec sprawców, którzy naruszyli zakaz wyrażony w art. 27 pkt 1 u.z.p. Istotny jest tu bowiem zakaz ujawniania tych informacji zawarty w podanym wyżej przepisie, do którego odwołuje się art. 266 § 1 k.k. Ujawnienie informacji na temat postępowania nie pociąga za sobą zmian w zakresie odpowiedzialności funkcjonariusza publicznego. Jest ona bowiem uzależniona od możliwości narażenia na szkodę prawnie chronionego interesu. Interes ten zaś nie musi być wyraźnie wskazany w przepisie wprowadzającym obowiązek ochrony określonej tajemnicy. Może on wynikać również z innych norm, w tym — norm postępowania. Do takich należy wymóg równego traktowania wszystkich oferentów, wyrażony w art. 16 u.z.p. Byłby on z całą pewnością naruszony,

¹⁰ Zob. uwagi W. Wróbla na temat odpowiedzialności za naruszenie tajemnicy służbowej w: *Kodeks karny. Komentarz*, t. 2, A. Zoll (red.), Zakamycze 1999, s. 999.

gdyby doszło do ujawnienia informacji z postępowania, o których mowa w art. 27 pkt 2 u.z.p.

Należy jednocześnie podnieść, że odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy przez funkcjonariusza publicznego oraz przez inne osoby występujące w imieniu zamawiającego rozciąga się nie tylko na ujawnienie informacji, które oferent był zobowiązany podać ubiegając się o uzyskanie zamówienia (m.in. na podstawie przywołanego wcześniej art. 22 ust. 2 u.z.p.), lecz również obejmuje wszelkie informacje przekazane dobrowolnie przez oferenta.

Na uwagę zasługuje również kwestia odpowiedzialności za naruszenie tajemnicy państwowej w związku z omawianym postępowaniem. Artykuł 27 pkt 1 u.z.p. zobowiązuje zamawiającego do nieujawniania informacji mogących naruszyć ważny interes państwa. Jako taki można z całą pewnością rozumieć interes chroniony tajemnicą państwową. Tajemnica ta chroni bowiem podstawowe interesy państwa przed naruszeniem lub narażeniem na co najmniej znaczną szkodę.¹¹ Jednak ważny interes państwa to niekoniecznie interes podstawowy ani też wyłącznie interes uzasadniający umieszczenie określonych informacji w odpowiedniej grupie, o której mówi ustawa o ochronie informacji niejawnych. Termin użyty w art. 27 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych ma bowiem zakres szerszy od występującego w podanej wyżej ustawie. Zatem ochrona tajemnicy handlowej w tych przypadkach, gdy ujawnienie jej mogłoby naruszyć interes państwa inny niż podstawowy, będzie możliwa w oparciu o art. 266 § 2 k.k. (oczywiście po spełnieniu pozostałych warunków przewidzianych w tym przepisie). Nie jest bowiem wykluczone uznanie za taki również interesu państwa chronionego tajemnicą służbową.¹² Zatem w zależności od rodzaju informacji, który uzasadnia objęcie ich tajemnicą państwową lub służbową, odpowiedzialność za ujawnienie informacji naruszających ważny interes państwa będzie możliwa bądź na podstawie art. 265 § 1 k.k., bądź też w oparciu o art. 266 § 2 k.k. Nie jest zaś możliwa odpowiedzialność za ujawnienie informacji mogących naruszyć ważny interes państwa (o którym mowa w art. 27 pkt 1 u.z.p.) na podstawie art. 266 § 1 k.k.

Warto jeszcze zwrócić uwagę na wzajemne relacje zachodzące pomiędzy ochroną tajemnicy handlowej, o której mowa w ustawie o zamówieniach publicznych, a ochroną tajemnicy przedsiębiorstwa na gruncie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Ujawnienie informacji stanowiących tajemnicę handlową może być traktowane jako naruszenie tajemnicy przedsiębior-

¹¹ E. Jarzębska-Siwik, *Nowy system ochrony tajemnicy państwowej i służbowej*, Kontrola Państwowa 1999, nr 6, s. 36.

¹² Por. uwagi formułowane w okresie obowiązywania ustawy o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej; Z. Świeboda, *Ustawa o zamówieniach publicznych z komentarzem*, Warszawa 1996, s. 55.

stwa i kwalifikowane jako przestępstwo z art. 23 ust 1 u.z.n.k. pod warunkiem, że dysponent informacji podjął kroki w celu zapewnienia ich poufności, natomiast szkoda wyrządzona ujawnieniem informacji jest znaczna. W istotny sposób ogranicza to więc możliwość postawienia zarzutu popełnienia przestępstwa na podstawie wymienionego przepisu. W związku z tym w pozostałych przypadkach w grę może wchodzić odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy zawodowej lub służbowej na podstawie art. 266 k.k.

Unormowania przewidujące ochronę informacji stanowiących tajemnicę na gruncie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pozwalają objąć tą ochroną szeroki zakres informacji, zapewniając z jednej strony realizację zasady równości i uczciwej konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, z drugiej zaś — możliwość należytej ochrony interesów jego uczestników, którzy ubiegają się o uzyskanie zamówienia. Zabiegiem w pełni uzasadnionym jest pominięcie w ustawie przepisów penalizujących naruszenie tajemnicy i porzeczanie na określeniu informacji, które podlegają ochronie. Mnożenie bowiem tego typu przepisów w ustawach szczegółowych prowadzi do zbędnego tworzenia nowych rodzajów przestępstw naruszenia tajemnicy, w sytuacji gdy w większości przypadków w pełni zadowalający rezultat można osiągnąć poprzez wyznaczenie zakresu określonej tajemnicy na gruncie danego aktu prawnego, przy penalizacji jej na podstawie wynikającej z przepisów mówiących o naruszeniu tajemnicy państwowej, służbowej lub zawodowej. Nie zmienia to jednak oceny, iż bardziej precyzyjne określenie informacji objętych ochroną na gruncie ustawy o zamówieniach publicznych przyczyniłoby się do wyeliminowania wątpliwości, które pojawiają się podczas ustalania zakresu tej ochrony.

AGNIESZKA BARCZAK

PRAWNOKARNA OCHRONA Tajemnicy Gospodarczej

PRÓBA ANALIZY PRAWNOPORÓWNAWCZEJ

I. WSTĘP

1. Poniższe opracowanie ma na celu omówienie istniejącej w polskim systemie prawnym karalności zachowań stanowiących naruszenie tajemnicy gospodarczej. Punkt odniesienia stanowiąc będą rozwiązania przyjęte w niektórych państwach zachodnich, przede wszystkim w Niemczech, a także w Austrii i Szwajcarii. Znaczenie prawnokarnej ochrony informacji stanowiącej tajemnicę gospodarczą wzrasta ze względu na to, iż — jak podnosi się w doktrynie — cywilnoprawne normy o naprawieniu szkody w większości wypadków nie są przestrzegane przez sprawców, a poza tym szkoda z reguły jest nie do naprawienia.¹ Specyfika tajemnicy gospodarczej polega przede wszystkim na tym, że większe znaczenie ma nie tyle wyłączna (z wyjątkami) znajomość konkretnej informacji przez jej dysponenta, ile raczej wyłączna (prawie) możliwość uzyskania wymiernych zysków z tej znajomości, czyli wykorzystanie jej. Wskazuje się tutaj na duże znaczenie, jakie dla istnienia przedsiębiorstwa może mieć tajemnica; w niektórych wypadkach jej wartość przewyższa ochronę własności przemysłowej, jest kręgosłupem kapitału zakładowego.²

¹ K. Arians, *Der strafrechtliche Schutz des Geschäfts- und Betriebsgeheimnisses in der Bundesrepublik Deutschland* (w:) *Der strafrechtliche Schutz des Geschäfts- und Betriebsgeheimnisses in den Ländern der Europäischen Gemeinschaft sowie in Österreich und Schweiz II*, Kölner Studien zur Rechtsvereinheitlichung 1978-81, s. 321.

² V. Emmericht, *Das Recht des unlauteren Wettbewerbs*, 3. Aufl., München 1990, s. 135.